

Projektlátogatás: a Felső - szelestei Szent József – templom

Dátum: 2013. október 11.

Az Európai Unióhoz történt 2004-es csatlakozás óta pályázati források is egyre szélesebb körben állnak rendelkezésre a hitélet gyakorlására és a templomok, templomkertek, parókiák felújítására. Ezt használta ki a Felső - Szelestei Egyházközség vezetése is: 2005-ben az Agrár és Vidékfejlesztési Operatív Program, majd 2009-ben az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap, „A vidéki örökség megőrzése és fejlesztése” jogcím forrásait felhasználva először a templom tetőhéjazatának cseréjére, majd az utólagos falszigetelésre, a homlokzat felújítására, akadálymentesítésre, valamint a templomkert rekonstrukciójára eredménnyel pályáztak. Végleg megoldották ezzel a falak nedvesedéséből eredő károk elhárításának költséges feladatát, szebbé, jobbá tették Isten házát, hogy megfeleljenek a templomot építő elődeik hagyta örökségnek, és hogy a felnövekvő új generációk is méltó körülmények között gyakorolhassák hitüket, és dicsérik az Urat.

Felső - Szeleste ősi település, első említése 1247-ből származik. Egy átiratban megmaradt, azóta elveszett oklevél azonban már a XII. században említést tett a létezéséről. Ennek tartalma szerint ugyanis II. Géza király a Szelesteyek őseit kivette a vasvári vár joghatósága alól, és ezek a várjobbágyok lettek Magyar-Szeleste (a későbbi Felső-Szeleste) földesurai, míg Német-Szelestét (a későbbi Alsó-Szelestét) a Ják nemzetség egyes tagjai szerezték meg. Mégsem e régi falu volt a környék egyházi központja. A plébániatemplom a közeli Szentgyörgyön, vagyis a mai Répceszentgyörgyön állt. Felső - Szeleste templomának legkorábbi említése 1318-ból való. Ekkor ugyanis a tehetős Szelestey - család úgy döntött, hogy saját birtokán kegyúri templomot építtet, és saját házi papot alkalmaz, amelyhez meg is kapták a győri püspök engedélyét. Kőszegi Miklós püspök azonban néhány megkötést tett: a templom papja csak a szentgyörgyi plébános jóváhagyásával végezhet az istenszolgálatot, valamint a keresztelés, az esketés és a temetés joga is az anya-egyházközség papját illette. Az új templomot Szent István első vértanú tiszteletére szentelték. Később, a 15. század közepén valószínűleg itt keresztelték meg a híres humanista főpapot, Gosztonyi János későbbi erdélyi püspököt, Bakócz Tamás kortársát, Felső-Szeleste leghíresebb szülöttét. A templom a reformáció idején az evangélikusok kezébe került, ezért Kazó István vasvári prépost sem említette meg 1697-ben, mint katolikus templomot.

Az 1748. évi, Bezerédy Ferenc esperes által készített összeírás viszont már arról számol be, hogy 1711-ben a szentgyörgyi Horváth József építtette fel a ma álló templom közvetlen elődjét, saját védőszentje, Szent József tiszteletére. A templom ekkor kapott teljes búcsút biztosító kiváltságot Szent József ünnepére. Egy oltára volt, hordozható oltárkövel és két kis harangja a fa tornyocskában. Felszerelése szerény volt, mindenből csak a legszükségesebbekkel rendelkezett, orgonával például nem. Temetője már ekkor a falun kívül állt. Nyolc év múlva, 1756-ban Batthyány József vizitátor feljegyezte a templomról, hogy nincs felszentelve, csupán megáldva, fa tornyát ovális, vörösre színezett zsindelek fedik, és ólom kettős kereszt ékesíti. A templom építését 1714-re datálta, tetőzetéről pedig azt jegyezte fel, hogy három éve újították meg. A templomban a földesúr családjának kriptája volt, főoltárát díszes oszlopok, valamint Szent József, Keresztelő Szent János, Pádulai Szent Antal és Szent Borbála szobra díszítette, felül pedig egy Szentháromság ábrázolás. Az oltár menzája asztala fölött tabernákulum is volt. Ezekon kívül rendelkezett még egy Szűz Mária, és Szent

György képével díszített, vörös márvány oltárkövel, egy aranyozott rézkehellyel és paténával, valamint egy régi és egy új misekönyvvel. Fából készült karzata és szószéke volt, valamint 12 padja. Sekrestyéje ekkor még nem épült meg.

1815-ben már említést tesznek egy orgonáról, öt faliképről, egy ezüst kehelyről és egy réz monstranciáról. Az 1840-es jegyzőkönyv szerint 1817-ben a teljes tetőzetet és a tornyot is felújították: és értékes adatokat jegyeztek fel a harangokról is: a nagyobb Szent János, a kisebb pedig Szent Flórián tiszteletére szentelték. Az előző vizitációhoz képest a templom gyarapodott egy szekrényvel, ministráns ruhákkal, két zászlóval és egy réz szenteltvíztartóval. Ezt a régi templomot 1903 nyarán közveszélyes állapota miatt be kellett zárni. Ekkor hosszú viták kezdődtek a tervekről. Végül úgy döntöttek, hogy a régi templom helyén, a régi alapokon épüljön fel a mai. Ennek terveit Metzner József építési vállalkozó készítette, végül Porcz István csornai kőművesmester kezdhette el az munkát, a hiányosságok miatt azonban mégis Metzner fejezte be. A költségeket István Vilmos szombathelyi megyéspüspök – mint a templom és a répcseszentgyörgyi plébánia kegyura – fedezte nagylelkű adományával, valamint a hívek hozzájárulása.

A mai templomot 1908. július 26-án, vasárnap szentelte fel Köberl János prépost, sárvári esperes-plébános, Beszinger Sándor ölbői plébános és Szekér Antal, szombathelyi kispap segédletével. A templomszentelés után Köberl János megáldotta a Peppert Nándor és fiai cég által épített új orgonát, valamint a Nagy József és neje, Kiss Rozália által készített Szent Antal szobrot. A Felső - szelestei Mária Társulat által adományozott zászlót, pedig a szombathelyi kármelita apácák készítették. A templom István Vilmos püspök jóvoltából szép festményekkel is gazdagodott, aki fontosnak tartotta a templombelső díszítését. Az ünnepség után Varga György répcseszentgyörgyi plébános látta vendégül plébániáján a megjelenteket. A régi Peppert - orgonát 1927-ben az Angster - cég átépítette.

A templom az 1990-es évek elejétől többször esett át külső-belső renováláson, mai falfestményei is ekkor készültek. Rátkai Imre plébános úr lelkipásztori tevékenysége idején az uniós pályázatok megelőzően is sokat tettek a templomért: A felső - szelestei hívek a kilencvenes években is jelentős adományokkal járultak hozzá templomuk karbantartásához.

Így 1993-ban kőműves, ács és bádogos munkákra 655ezer forintot költöttek, majd 1994-95-ben közel 3millió forintot gyűjtöttek tatarozásra, mely során a templom kívül-belül megújult Szabó István csepregi és Matis László beledi iparosok keze nyomán, és közel két évtizede gyönyörködhetünk a kiskfaludi Czanik Ferenc festőművész festményeiben is. A Győr – Moson – Sopron megyei festőművész a szentély falát három nagyméretű freskóval díszítette. Középen, az oltárképen az angyal megjelenik Szent Józsefnek, a templom védőszentjének. A bal oldali freskó Szent István vértanúságát jeleníti meg, míg a jobb oldali freskó a szent családot ábrázolja Keresztelő Szent Jánossal. A templomhajó négy kisebb mennyezeti freskója a négy evangélistát ábrázolja jelképeikkel. A felső - szelestei asszonyok gondoskodó szeretete által vezérelt adományozás kiegészítette mindezt az oltár melletti ablakok cseréjével, a stáció képeivel, szőnyegekkel. Az 1995. szeptember másodikán Márfi Gyula apát, püspöki kancellár szentmisén áldotta meg a megszépült templomot. A legutóbbi felújításra 2012-2013 évben került sor, az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap támogatásának segítségével sor került a templom külső renoválására, illetve ezzel egy időben megújult a templom környezete is.

